

LIITE 7/1

 Shell Gas (LPG)		RISKIANALYYSI	
Laatinut:	MCG7/Mikko Kärkkäinen	Pvm:	22.8.2006
Hyväksynyt:		Pvm:	

KUOPION YLIOPISTO Canthia Snellmania **Nestekaasulaitoksen riskianalyysi**

Päivitetty	Muutos	Tekijä

Oy Shellgas Ab Neilikkatie 17 03100 VANTAA Alvnro:FI 1577485-0	E:\Asiakastiedot\Kuopion Yliopisto Canthia 3610524 (MCG4)\7. Turvallisuusasiakirjat\7.3 Riskianalyysi\Riskianalyysi KY.doc
---	--

SISÄLLYS

1.	Yhteenvetö.....	3
2.	Nestekaasusennukset	3
2.1.	Varastosäiliö	3
2.2.	Jakeluputkisto	3
2.3.	Höyrystimet	4
2.4.	Poltinalue	4
2.5.	Turvallisuus laitteet	4
2.6.	Nestekaasusennuksen huoltaminen.....	4
3.	Mitä jos -tutkielma ja riskimatriisi	5
4.	ASSESS laskelma.....	6
5.	Seuraukset kaasuvuodosta ja BLEVE:stä.....	6
	Liite 1 Mitä jos -tutkielma	7
	Liite 2 Riski matriisi Shell GAS.....	13
	Liite 3a Miten ASSESS toimii.....	14
	Liite 3b Käytetyt tapahtumat ASSESS:ssa.....	15
	Liite 3c Riskimatriisi henkilökunnalle ja pelastuslaitokselle Liite 3d Riski tehdasalueen ulkopuolella	16
	Liite 3e Taulukko riskien arvoista.....	19
	Liite 3F Taulukko riskien aiheuttajista	21
	Liite 4a Kaasupilvet nestekaasuvuodoista.....	23
	Liite 4b BLEVE varastosäiliöstä.....	23

 Shell Gas (LPG)	RISKIANALYYSI		
Laatinut:	MCG7/MKä	Pvm: 22.8.2006	3(23)

1. YHTEENVETO

Kuopion Yliopistolle, Canthia ja Snellmania rakennuksiin on suunniteltu rakennettavaksi kaksi erillistä nestekaasulaitosta. Molemmissa laitoksissa käytetään osittain hyväksi olemassa olevaa rakennuksen sisäpuolista nestekaasuputkistoa. Laitoksiille on tehty yhteinen riskianalyysi nestekaasujen osalta. Riskit on arvioitu "Mitä jos" – tutkielman avulla. Nestekaasulaitoksen yleiset laskelmat on tehty ASSESS-ohjelmalla, joka on talon sisäinen ohjelma riskianalyysille, sisältäen syy ja seuraus-kaaviot.

Analyysien perusteella ehdotetaan seuraavia turvatoimintojen lisäyksiä.

Testaukset ja kontrollointi:

- Dokumentoidut testaukset ja huollot nestekaasulaitteille, polttimien kontrollointi.
- Työlupa-järjestelmä, kun tehdään muutoksia nestekaasua sisältäviin laitteisiin.

Säiliö- ja höyrystinalueet

Nestekaasun toimitus:

- Varoituskytit tulee olla alueella liikkuvaa muuta liikennettä varten.
- Muun liikenteen tulisi käyttää toisia reittejä nestekaasusäiliön täytön ajan. Jonkinlainen yhteydenotto kuljettajan ja asiakkaan välillä tulee tehdä ennen täytön aloittamista.

Näillä toimenpiteillä riskit ovat hyväksytävällä tasolla.

2. NESTEKAASUASENNUKSET

2.1. Varastosäiliö

Alueelle sijoitetaan kaksi 15 m³ maanalaisista nestekaasusäiliötä, joiden kapasiteetti on yhteensä 15 tonnia. Säiliöt varustetaan katodisella korroosiosuojauskuksella ja ne peitetään maalla Suomen lainsäädännön mukaisesti.

Säiliön täyttö:

Täytyö suoritetaan säiliöautosta, joka pysäköidää piha-alueelle 5 metrin etäisyydelle säiliön hoitokaivosta. Täytöhyteet sijaitsevat säiliön hoitokaivossa. Säiliöalue tulee sulkea muulta liikenteeltä säiliön täytön ajaksi.

2.2. Jakeluputkisto

Canthia:

Nestemäinen nestekaasuputki säiliöltä olemassa olevalle kattohöyrystimelle kulkee maan alla rakennuksen seinustalle. Putki nostetaan ulkoseinää pitkin katolle ja edelleen höyrystinkeskuselle. Kauko-ohjattava pääsulkumenttiili on asennettu ennen höyrystintä. Putki on kokoa DN25 ja materiaalia AISI316.

Oy Shellgas Ab Neilikkatie 17 03100 VANTAA Alvnro:FI 1577485-0	E:\Asiakastiedot\Kuopion Yliopisto Canthia 3610524 (MCG4)\7. Turvallisuusasiakirjat\7.3 Riskianalyysi\Riskianalyysi KY.doc
---	--

 Shell Gas (LPG)	RISKIANALYYSI		
Laatinut:	MCG7/MKä	Pvm: 22.8.2006	4(23)

Snellmania:

Nestemäinen nestekaasuputki säiliöltä höyrystinkeskukselle kulkee maan alla. Putki nousee maasta höyrystinkeskuksen vierestä. Kauko-ohjattava pääsulkuvuonttiili on asennettu ennen höyrystintä. Putki on kokoa DN25 ja materiaalia AISI316

2.3. Höyrystimet

Canthia:

Höyrystinkeskus 100 kg/h sijaitsee rakennuksen katolla. Höyrystinkeskuksen ulkoseinä on tehty palamattomista osista. Kaappi on tuuletettu alaosasta. Höyrystinyksikkö lämmitetään sähkövastuksilla. Höyrystinyksikkössä on neljä termostaattia. kaksi säätävät lämpötilaa, yksi toimii ylilämpösuojan ja yksi ohjaa sisääntulossa olevaa magneettiventtiiliä. Paineensäätimessä sekä varoventtiileissä on ulospuhallusputket, jotka on yhdistetty ja johdettu höyrystinkaapin ulkopuolelle.

Snellmania:

Höyrystinkeskus 100 kg/h sijaitsee rakennuksen pihalla. Höyrystinkeskuksen ulkoseinä on tehty palamattomista osista. Kaappi on tuuletettu alaosasta. Höyrystinyksikkö lämmitetään sähkövastuksilla. Höyrystinyksikkössä on neljä termostaattia. kaksi säätävät lämpötilaa, yksi toimii ylilämpösuojan ja yksi ohjaa sisääntulossa olevaa magneettiventtiiliä. Paineensäätimessä sekä varoventtiileissä on ulospuhallusputket, jotka on yhdistetty ja johdettu höyrystinkaapin ulkopuolelle.

2.4. Poltinalue

Toisen asteen paineensäätimissä on turvasulku SAV sekä ulospuhallusputki. Nestekaasun pääsulku sijoitetaan heti höyrystinkeskuksen jälkeen. Käyttölaittee illa on oma laitesulkuvuonttiili.

2.5. Turvallisuus laitteet

Nestekaasusäiliöt 15 m³ varustetaan varoventtiileillä, jotka avautuvat 14,8 barin paineessa. Säiliön yhteet, joiden käyttötarkoitukseen mukaan nestekaasu virtaa säiliöön pään, varustetaan takaiskuventtiilein. Säiliön yhteet, joiden käyttötarkoitukseen mukaan nestekaasu virtaa säiliöstä poispäin, varustetaan liikavirtausventtiilein. Putkistovaroventtiilejä sijoitetaan paikkoihin, joissa nestemäinen nestekaasu voi joutua suljettuun tilaan. Niiden avautumispaine on 15 bar. Höyrystinyksiköissä on oma varoventtiili joka avautuu 15 barin paineessa.

2.6. Nestekaasuasennuksen huoltaminen

- Huoltotarkastus nestekaasuasennukselle viikoittain.
- Määräaikaiset tarkastukset nestekaasusäiliölle suoritetaan Shellgasin asentajien toimesta.
- Laitekohtaisten huolto-ohjeiden noudattaminen

Oy Shellgas Ab Neilikkatie 17 03100 VANTAA Alvnro:FI 1577485-0	E:\Asiakastiedot\Kuopion Yliopisto Canthia 3610524 (MCG4)\7. Turvallisuusasiakirjat\7.3 Riskianalyysi\Riskianalyysi KY.doc
---	--

3. MITÄ JOS -TUTKIELMA JA RISKIMATRIISI

”Mitä jos” –tutkielma on tehty laitokselle. Tulokset on nähtävissä liitteessä 1.

Perustuen ”Mitä jos” –tutkielmaan on laadittu riskimatriisi. Todennäköisyys tulee historiallisista tiedoista nestekaasuteollisuudesta ja seuraukset perustuvat historiallisin tietoihin ja arviointeihiin. Riskimatriisi on nähtävissä liitteessä 2.

Riskimatriisissa on 10 osa-aluetta, jotka sijoittuvat laajan riskin alaisuuteen.

1. Letkurikko säiliöautolla säiliön täytön yhteydessä.
2. Letkuvuoto säiliöautolla säiliön täytön yhteydessä.
3. Säiliöauto ajaa pois letkut kytkettynä
4. Putkirikko maanpäällisessä nestekaasuputkessa.
5. Vuoto nestekaasusäiliöllä tai sen yhteissä.
6. Vääärät toimenpiteet säiliön vesityksen yhteydessä.
7. Korkea paine höyrystimen jälkeen.
8. Vuodot tai tulipalo huollon jälkeisessä käynnistyksessä
9. Vika polttimen säätölaitteissa
10. Ilkivalta maanpäälliselle nestekaasuputkistolle

”Mitä jos” –tutkielmaan perustuen seuraavia toimenpiteitä ehdotetaan nestekaasun turvallisempaan käsittelyyn.

1. Säiliöauto ja säiliön täyttötoimenpiteet:
Varoituskyltit tulee olla alueella liikkuvaa muuta liikennettä varten. Muun liikenteen tulisi käyttää toisia reittejä nestekaasusäiliön täytön ajan. Jonkinlainen yhteydenotto kuljettajan ja asiakkaan välillä tulee tehdä ennen täytön aloittamista.
2. Koulutusohjelma henkilökunnalle:
Henkilökunnalla pitäisi olla säännöllinen koulutus koskien nestekaasua ja muita palavia nesteitä. Osa koulutuksesta tulisi pitää yhteistyössä paikallisen pelastuslaitoksen kanssa.
3. Nestekaasulaitteiden säännöllinen testaus ja huolto:
Huoltoa ja testausta tulisi tehdä säännöllisesti ja dokumentoida tulokset.
4. Työ lupa-järjestelmä toimenpiteille, joita tehdään nestekaasulaitteistoille.
5. Maanpäällisen näkyvän nestekaasuputken suojaus ilkivallallta.

4. ASSESS LASKELMA

Riskianalyysi laskelma on tehty nestekaasuvavarastoille Shellin omalla tietokoneohjelmalla, ASSESS 6:lla. Ohjelma käyttää lähtöarvoina todennäköisyksiä nestekaasuteollisuudesta Euroopasta ja seurausmalleja Shell Research Centre:stä Thorntonista. Tämä laskelma on tehty analysoimalla tapahtumia ja seurauksia yksityiskohtaisilla tiedoilla, jotka on saatu suunnitellulta varastolta Stigsnes:ssä. Assess:n toiminta on esitetty liitteessä 3a ja käytetyt tapahtumat on esitetty liitteessä 3b.

Liitteessä 3 on kaksi erilaista riskitaulukkoa. 3c näyttää eri tapahtumien seuraukset niiden todennäköisyyden perusteella. Tässä on kriteerinä käytetty työntekijöitä ja pelastuslaitosta. Toinen taulukko, 3d, näyttää yhteiskunnallisen riskin N tai useampia kuolemantapauksia kohtaan tapahtumien todennäköisyyden perusteella. Tässä ovat vain tapahtumat, jotka suuruudeltaan voivat kohdistua ulkopuolisiiin aidatun alueen ulkopuolella, otettu huomioon.

Kaaviokuva yhteiskunnallisesta riskistä näyttää vaikutukset keltaisen alueen sisäpuolella. Työntekijöille ja pelastuslaitokselle on esitetty ainoastaan tapahtumat säiliöautolla, säiliöauton sijaitessa keltaisella alueella.

Toimenpiteet siedettävän riskin saavuttamiseksi:
Suunnitellut alueet, jotka palokunta pystyy sulkemaan hätätilanteessa.

5. SEURAUKSET KAASUVUODOSTA JA BLEVE:STÄ

Kaasunpilven koko letkuvuodosta nestekaasutoimituksen yhteydessä on esitetty liitteessä 4a. Säiliöautosta, jossa on 50% nestekaasua, johtuvan BLEVE:n rajat ja selvitys on esitetty liitteessä 4b.

- Sääolosuhteet 10°C ja 70% kosteus.
- Pinnan karkeus 0.3 vastaten toiminta-alueita rakennusten yhteydessä.
- 80% etäisyydestä laskettu 5 m/s tuulelle normaaleissa sääolosuhteissa.
ja 20 % etäisyydestä 2 m/s tuulelle tyynellä säällä.

Vuoto	Todennäköisyys	Tuuli / sää	Etäisyys alempaan syttymisraajaan (m)	Kaasupilven leveys (m)
Putki/letkurikko 50 mm	$6 \cdot 10^{-5}$ tai 1 17.000 v:ssa	5 m/s / normaali 2 m/s / tyyni	40 60	10 20
Putki/letkuvuoto 20% of 50 mm	$2 \cdot 10^{-4}$ tai 1 5.000 v:ssa	5 m/s / normaali 2 m/s / tyyni	10 30	5 15
Pieni putkivuoto / vuoto höyrystimellä	$6 \cdot 10^{-6}$ tai 1 170.000 v:ssa	5 m/s / normaali 2 m/s / tyyni	6 15	1 3
BLEVE 50 % säiliöauto	$3 \cdot 10^{-6}$ tai 1 330.000 v:ssa		70 m tulipallo 80 m 10% kuolemantapaus 90 m 1 % kuolemantapaus	

Shell Gas (LPG)

Laatinut: MCG7/MKä

Pvm: 22.8.2006

7(23)

LIITE 1 MITÄ JOS -TUTKIELMA

No	Riski	Mitä jos?	Seuraukset	Riskien hallinta	Seurauksien korjaus / lievennyys
1	B4	Lekurikkoo säiliöauton lastia purettaessa	Nestemäinen vuoto säiliöautosta. Johtaa kaasupilven syntymiseen. Voi johtaa suureen kaasupilveen / tulipaloon / BLEVE ja materiaalivahinkoihin / loukkaantumisiin / kuolemantapauksiin.	Säiliöauto: Määräikaiset huollot ja tarkastukset, osien vaihto tän ja näkyvien vikojen vuoksi säännöllisesti. Toimintaojjeet letkujen tarkastamiseksi. Takaiskuiventtiili nestemäiseen yhteseen.	Säiliöauton hätäseis-kykimet säiliöautolla. Ilmoitus pelastuslaitokselle, pelastussuunnitelma. Sammutusvesi vesivarastosta. Varoituskylit säiliöautolle lastia purettessa.
2	C3	Lekkuvuoto säiliöauton lastia purettaessa	Johtaa kaasupilven syntyn. Voi johtaa suureen kaasupilveen / tulipaloona ja materiaalivahinkoihin / loukkaantumisiin / kuolemantapauksiin.	Kuten ylä	Kuten ylä
3	C2	Lekun liitoksen rikkoutuminen säiliöautolla.	Kaasuvuoto säiliöautolla ja nesteuotto varastosäiliöllä. Johtaa kaasupilven syntymiseen. Voi johtaa suureen kaasupilveen / tulipaloona ja materiaalivahinkoihin / loukkaantumisiin / kuolemantapauksiin.	Tarkista kykettäessä Määräikainen kierteiden huolto ja tarkastus. Takaiskuiventtiili nestemäiseen yhteseen.	Kuten ylä
4	C2	Lekun liitoksen vuoto säiliöautolla	Johtaa kaasupilven syntyn. Voi johtaa suureen kaasupilveen / tulipaloona ja materiaalivahinkoihin / loukkaantumisiin / kuolemantapauksiin.	Kuten ylä	Kuten ylä
5	C2	Tiiivistevuoto säiliöauton pumpussa	Johtaa kaasupilven syntyn. Voi johtaa suureen kaasupilveen / tulipaloona ja materiaalivahinkoihin / loukkaantumisiin / kuolemantapauksiin.	Määräikaiset huollot ja tarkastukset. Tiivistee tyypin vaihto.	Säiliöauton hätäseis-kykkin Ilmoitus pelastuslaitokselle, pelastussuunnitelma. Kaasunhaistaja varasto-säiliölle
6	D0	Varstosäällön ylitäytö	Säiliövaroventtiili saattaa lauttaa lämpöläjenemisesta johtuen Voi johtaa suureen kaasupilveen / tulipaloona, materiaalivahinkoihin.	Rutiinit ja tarkastuslista. Täytö ainoastaan maksimiäitytöästeeseen.	Rutiinit varastosäällön tyhjentämisenne maksimiäitytörajaaan. Liikavirtausventtiili pumpulle estämään säiliöauton varoventtiilin laukaminen.

Oy Shellgas Ab
Neilkkatie 17
01300 VANTAA
Alvnrto:FI1577485-0

E:\Asiala\astiedot\Kuopion Yliopisto Canthia 3610524 (MCG4)\7.
Turvallisuusasiakirjat\7.3 Riskianalyysi\Riskianalyysi KY.doc

Shell Gas (LPG)

Laatinut: MCG7/MKä

Pvm: 22.8.2006

8(23)

RISKIANALYysi			
No	Riski	Mitä jos?	Seuraukset
7	A2	Stattittinen sähkö sytyttää kaasun liitosta avattaessa	Purkautuneen kaasun sytyminen Materialivahinkoja / loukkaantumisia
8	B4	Säiliöauton kuljettaja ajaa pois letkut kytettyinä	Letkurikon /vuodon tai vaurioita/vuoto purkistossa Voi johtua suureen kaasupiliveen /tulipaloon / BLEVE ja materiaalivahinkoihin / loukkaantumiisiin / kuolemantapauksiin.
9	C2	Vuoto säiliöauton venttilieissä tai putkistossa	Voi johtua suureen kaasupiliveen /tulipaloon ja materiaalivahinkoihin / loukkaantumiisiin / kuolemantapauksiin.
10	B3	Väärä reagointi tai toiminta häätilanitteessa	Suurempi riski kaasupilvestä / tulipalosta ja materiaalivahingosta/loukkaantumiista/ kuolemantapauksista
11	C1	Kaatuminen tai loukkaantuminen johtuen letkuista, materiaaleista, liukkaudesta	Työstä poissaoloon johtanut tapaturma
12	C1	Kaatuminen tai loukkaantuminen johtuen huonosta valaistuksesta	Työstä poissaoloon johtanut tapaturma
13	B2	Paleltumisvammat johtuen nestemäisestä nestekasusta laitteita käsitellessä säiliöauton lastinpurkamisen yhteydessä.	Paleltumisvammat, työstä poissaoloon johtanut tapaturma
			Rutiinit, henkilökohtaiset varusteet ja vaailetus
			Ensiapu tarvikkeet palettumisvammoihin säiliöautossa

Oy Shellgas Ab
Neilkkatie 17
01300 VANTAA
Alvnr:FI1577485-0

E:\Asiakastiedot\KKuopion Yliopisto Cantithia 3610524 (MCG4)\7.
Turvallisuusasiakirjat\7.3 Riskianalyysi\Riskianalyysi KY.doc

Shell Gas (LPG)

Laatinut: MCG7/MKä

Pvm: 22.8.2006

9(23)

RISKIANALYysi			
No	Riski	Mitä jos?	Seuraukset
14	A4	Säiliöauto ei pääse ajamaan pois hätä-tilanteen sattuessa johtuen muista ajoneuvoista	Suurempi riski säiliöauton joutumiseksi osaksi hätätapausta, säiliöauton BLEVE pahimmassa tapauksessa
15	B3	Toinen ajoneuvo törmää säiliöautoon lastin purkauksen aikana	Riski kaasupiiven syntymisestä / tulipalosta /BLEVEstä /Materialivalvahinkoja /loukkaantumisia /kuolemantapauksia
16	E0	Hätätilanne säiliöauton lastia puretaessa työajan ulkopuolella	Suurempi riski mahdollisen hätätilanteen laajenemisesta
17	B4	Maanpäällinen putkirikko	Kaasupilvi kasvaa nopeasti mikäli venttiiliä ei saada heti suljettua. Mikäli kaasupilvi syttyy, syntyy palava pilvi. Mikäli vuotoa / paloa ei saada loppumaan syntyy pistolekki. Pistolekki joka kohdistuu nestekaususäiliöön voi johtaa BLEVEen. Mahdollisia materiaalivahinkoja, loukkaantumisia ja kuolemantapauksia
18	C2	Pukivuoto tai laitevuoto maanpällissä osissa	Voi johtaa kaasupilveen riippuen vuoto kohdan suuruudesta. Voi johtaa suureen kaasupilveen, mikäli vuotoa ei saada loppumaan nopeasti / tulipalo ja materiaalivahinkoja / loukkaantumisia / kuolemantapauksia
19	B3	Laippavuoto	Kaasupilvi, koko riippuen vuodon suuruudesta ja vuodon lopettamisesta. Mikäli kaasupilvi syntyy seurauskseen palava pilvi. Mikäli vuotoa/tulipaloa ei saada sammumaan, syntyy pistolekki. Mahdolliset materiaalivahinkoja, loukkaantumisia ja henkilövahinkoja.
Seuraauksien korjaus / lievennyys			
			<i>Ei muita ajoneuvoja alueelle säiliöauton purkauksen aikana. Varoituskyltti säiliöauton lastin purkamisesta.</i>
			Kulen ylä
			<i>Ilmoitus pelastuslaitokselle, pelastussuunnitelma ja sammatusvesi. Kaasunhaistaja varastosäiliölle.</i>
			<i>Ilmoitus pelastuslaitokselle, pelastussuunnitelma ja sammatusvesi. Kaasunhaistaja varastosäiliölle.</i>
			<i>Ilmoitus pelastuslaitokselle, pelastussuunnitelma ja sammatusvesi. Liikavirtausventtiili säiliön ulosottoyhteeseen.</i>
			<i>Ilmoitus pelastuslaitokselle, pelastussuunnitelma ja sammatusvesi. Liikavirtausventtiili säiliön ulosottoyhteeseen.</i>
			<i>Ilmoitus pelastuslaitokselle, pelastussuunnitelma ja sammatusvesi. Säiliön täytö vedellä (nestemäinen vuoto).</i>
			Oy Shellgas Ab Neilkkatie 17 01300 VANTAA Alvnr:FI1577485-0
			<i>E: AsiakastiedotKKuopion Yliopisto Cantoja 3610524 (MCG4)7. TurvaliisusasiakirjatV.3 Riskianalyysi Riskianalyysi KY.doc</i>

Shell Gas (LPG)

Laatinut: MCG7/MKä

Pvm: 22.8.2006

10(23)

RISKIANALYysi				
No	Riski	Mitä jos?	Seuraukset	Riskien hallinta
20	B4	Vuoto säiliöllä tai säiliön yhteydessä olevissa laitteissa	Kuten ylä	Säännöllinen tivisteestaus kasulalaitteille.
21	B4	Väärät toimenpiteet vedenpoiston säiliöstä yhteydessä.	Riski kaasupilvestä, koko riippuen aukon koosta ja virtauksen sammuttamisajasta. Mikäli kaasupiivi syttyy, syntyy palava pilvi. Mikäli vuoto/tulipaloa ei saada sammumaan on seurauksesta pistolekki. Pistolekki, joka kohdistuu kaasusäiliöön voi johtaa BLEVEen. Mahdollisesti materiaalivahinkoja, loukkautumisia ja henkilövahinkoja.	Oikean tyypiset ja oikein suunnitellut vedenpoistoytheet. Vedenpoisto vain Shellgasin asentajien tehtäväksi.
22	A4	Sammatusveden saatni ei toimi hätätilanteessa	Ei jäähyttää väkutusta tulipalon yhteydessä, eikä apua mahdollisen kaasupilven hajottamisessa. Suutempi syttymiski, joka voi aiheuttaa materiaalivahinkoja, loukkautumisia ja henkilövahinkoja.	Sammatusveden saaminen säännöllinen testaus.
23	C2	Pulkirikko / vuoto maan alla	Maaperä jäätyy vuotokohdan ympäriä ja kaasua tulee maanpinnalle. Lammikkopalo mahdolinen, jos syttyy. Mahdollisia materiaalivahinkoja, loukkautumisia ja henkilövahinkoja.	Putkiston painekoe aseenluksen yhteydessä.
24	B3	Ulkopuolisten pääsy alueelle	Riski kaasupilven syntymisestä, tulipalosta tai räjähdyksestä. Materiaalivahinkoja, loukkautumisia ja henkilövahinkoja.	Vartioliikkeen säännölliset käynnitetyöajan ulkopuolella. Teollisuusalue aidattu ja lukuittu.
25	B3	Höyrystimen vahingoittuminen ajoneuvon törmäyksestä tai muusta systä	Kuten ylä	Törmäysuojaat höyrystimien ulkopuolella. Varoituskilvet alueelta pois. Läikkenteen ohjaus alueelta pois.
26	C2	Nestemäistä kaasua höyrystimen läpi	Riski, että nestemäistä kaasua joutuu politimelle. Tämä aiheuttaa riskin räjähtämisestä tai hallitsemattomasta palosta politimessa. Mahdollisia materiaalivahinkoja, loukkautumisia ja henkilövahinkoja	Säännöllinen huolto ja testaus dokumentoiduin tuloksin nestekaasulaitteistolle.

Oy Shellgas Ab
Neilikatie 17
01300 VANTAA
Alvnr:FI1577485-0

E: Asiakastiedot@Kuopion Yliopisto Canthia 3610524 (MCG4)7.
Turvaliisusasiakirjat\7.3 Riskianalyysi\Riskianalyysi KY.doc

Shell Gas (LPG)

Laatinut: MCG7/MKä

Pvm: 22.8.2006

11(23)

RISKIANALYysi			
No	Riski	Mitä joss?	Seuraukset
27	D2	Paine korkealla höyrystimen jälkeen	Varoentiltili laukeaa ja puhaltaa ulospuhalluspatken kautta turvalliseen paikkaan. Mikäli vato ei toimi, riski vuodosta polttimen läheisyydessä olevissa laitteissa. Tämä johtaa riskiin hallitsemattomasta vuodosta polttinalueella. Mahdollisia materiaalivahinkoja, loukkaantumisia ja henkilövahinkoja, mikäli kaasu syttyy.
28	C2	Varoentiltili ei toimi	Kuten yllä
29	B3	Pukirikko sisäpuolella	Kaasupilvi, joka laajenee nopeasti ellei venttiili suljeta heti. Mikäli kaasupilvi syttyy nopeasti, syntyy palava pilvi ja pistolekki. Myöhempänä tapahtuva sytyminen voi aiheuttaa räjähdyksen, materiaalivahinkoja ja mahdollisesti loukkaantumisia ja henkilövahinkoja.
30	C2	Pukivuoto sisäpuolella	Kuten yllä, kaasunpilven koko riippuu vuodon suuruudesta.
31	C1	Kylmä pukket sisäpuolella	Riski kaasun kondensoitumisesta nesteeksi. Riski nestemäisen kaasun joutumisesta polttimelle. Tämä aiheuttaa riskin räjähämisestä tai hallitsemattomasta palosta polttimessa. Mahdollisia materiaalivahinkoja, loukkaantumisia ja henkilövahinkoja.
32	C2	Maanalaisen putken siirtyminen maan routimisen seurauksena.	Riski maanalaisen putken liitoskohdan pettämisestä. Mahdollinen nestemäinen vuoto. Mahdollisia materiaalivahinkoja, loukkaantumisia ja henkilövahinkoja

Seurauksten korjaus / lievennyys			
No	Riski	Mitä joss?	Seuraukset
27	D2	Paine korkealla höyrystimen jälkeen	Säännöllinen huolto ja testaus <i>dokumentoiduin tuloksin</i> nestekaasulaitteille.
28	C2	Varoentiltili ei toimi	Kuten yllä
29	B3	Pukirikko sisäpuolella	Määritäkaisetet huollot tiiveystestaiksineen. Putkiston painekoe asennuksen yhteydessä. Säännöllinen tiiveystestaus putkistolle dokumentoiduin tuloksin
30	C2	Pukivuoto sisäpuolella	Kuten yllä
31	C1	Kylmä pukket sisäpuolella	Säännöllisetet huollot ja testaukset <i>dokumentoiduin tuloksin</i> nestekaasulaitteille. Pukien eristys sähkösaattelia.
32	C2	Maanalaisen putken siirtymisen maan routimisen seurauksena.	Joustavat liitokset maanalaisen putken pähin.

Oy Shellgas Ab
Neilikkatie 17
01300 VANTAA
Alvnr:FI1577485-0

E:\Asiakastiedot\KKuopion Yliopisto Canthia\3610524 (MCG4)\7.
Turvaliisusasiakirjat\7.3 RiskianalyysiRiskianalyysi KY.doc

Shell Gas (LPG)

Laatinut: MCG7/MKä

Pvm: 22.8.2006

12(23)

RISKIANALYysi

No	Riski	Mitä jos?	Seuraukset	Riskien hallinta	Seuraauksien korjaus / lievennyys
33	B2	Öljyneroottimen tyhjennysksessä aiheutuneen vuodon sytyminen	Riski materiaalivahingoista ja loukkaantumisista.	Köytiöhenkilökunnan koulutus, muun henkilökunnan informointi ennen tyhjennystä, kipinätähteiden poisto alueelta, tupakointikielto merkinnät aluella.	Pelastussuunnitelma, käsisammutin alueelle, ensiapukoulutus ja -tarvikkeet.
34	C3	Vuotoja tai tulipalo huollon jälkeisessä käynnistykssä	Riski materiaalivahingoista, loukkaantumisista ja henkilövahingoista.	Työlupa-ejäristelmän omalle henkilökunnalle ja asentajille, jotka työskentelevät nestekäasulaiteiden kanssa. Kirjalliset ohjeet säännöllisille toimenpiteille.	Pelastussuunnitelma alueella ja toimintatohjheet pelastuslaitokselle. Sammuttaminia kriittisiä palkkoihin. Kaasunhaistaaja ja polittimien yhteyteen.
35	D1	Korkea paine ennen nestekaasupoltintaa	Turvasulkiventtiili sulkeutuu. Mikäli se ei toimi, riski vuodoista laitteistossa polittimen yhteydessä. Tästä seuraaksena riski hallitsemattomasta vuodosta polttinalueella. Mahdollisesti materiaalivahinkoja, loukkaantumisia ja henkilövahinkoja, mikäli vuoto syttyy.	Määräalkaiset tulot ja testaukset dokumentoiduin tuloksin nestekäasulaiteistolle.	Ilmoitus pelastuslaitokselle, pelastussuunnitelma ja sammutusvesi. Sulkiventtiili höyrystimelle tai säiliölle.
36	C3	Toimintahäiriö polttimen valvontalaiteissa	Mahdollisia materiaalivahinkoja, loukkaantumisia ja henkilövahinkoja, mikäli vuoto syttyy	Määräalkainen huolto ja testaus dokumentoiduin tuloksin nestekäasulaiteistolle	Ilmoitus pelastuslaitokselle, pelastussuunnitelma ja sammutusvesi. Sulkiventtiili höyrystimelle tai säiliölle.
37	B4	Tahallinen ilkkivalta nestemääriselle nestekäasuletkulle- tai putkelle	Suurä nestenäinen vuoto pahimmassa tapauksessa (letkurikko). Mahdollisesti materiaalivahinkoja, loukkaantumisia ja henkilövahinkoja, mikäli vuoto syttyy.	Alueen varointti. Liikavirtausventtiilitiili säiliölle. Kaasuputkiston suojaus.	Ilmoitus pelastuslaitokselle, pelastussuunnitelma ja sammutusvesi.

Shell Gas (LPG)

Laatinut: MCG7/MKä

Pvm: 22.8.2006

13(23)

LIITE 2 RISKI MATRIISI SHELL GAS

Luokitus	Ihmiset	Omaisuus	Ympäristö	Maine	Todennäköisyys				
					A	B	C	D	E
0	Ei loukkaantumisia	Ei vahinkoja	Ei vaikuttusta	Ei vaikuttusta					
1	Lievä loukkaantuminen	Lievä vahinko	Lievä vaikuttus	Lievä vaikuttus					
2	Vähäinen loukkaantuminen	Vähäinen vahinko	Vähäinen vaikuttus	Rajoitettu vaikuttus					
3	Suurempi loukkaantuminen	Paikallinen vahinko	Paikallinen vaikuttus	Huomattava vaikuttus	13,33	11,12 23,26,28,30, 32	3,4,5,9,18 23,26,28,30, 32	6 31,35	16
4	Yksi kuolemantapaaus	Sturia vahinkoja	Sturia vaikuttus	Sturi kansallinen	14,22	1,8,17,20, 21,37			
5	Useita kuolemantapaauksia	Laajaa vahinkoa	Massiivinen vaikuttus	Huomattava kansallinen					
Luokituksit									

Ei siedettäväissä
Välttömiä toimenpiteitä parantamiseksi

Laajan riskin alue
Yhtiön toimenpiteet riskin vähentämiseksi

Vähäisen riskin alue
Hallittavissa jatkuvin parannuksin

Oy Shellgas Ab
Neilikatie 17
01300 VANTAA
Alvnr:FI1577485-0

Oy AsiakastiedotKuopion Yliopisto Cantiha 3610524 (MCG4)7.
TurvallisuusasiakirjatV.3 Riskianalyysi Riskianalyysi KY.doc

LIITE 3A MITEN ASSESS TOIMII

Tarkat tiedot kohteesta

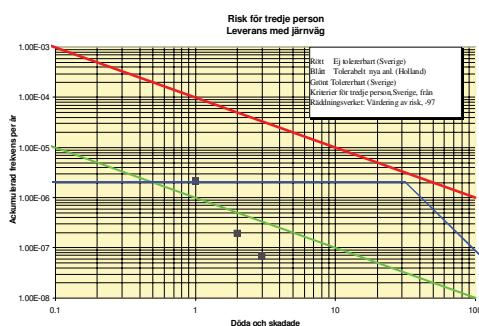
- › putkisto
- › materiaali
- › suojaus
- › toimitusten määrä
- › pumput
- › jne.

Lieventäväät toimenpiteet

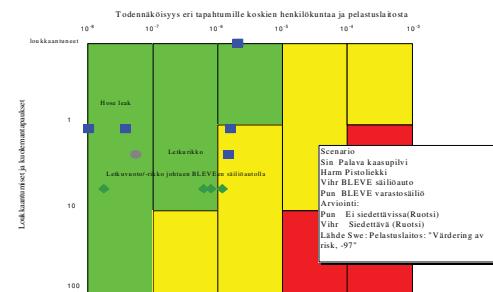
- › etäisyys
- › syttymislähteet
- › hätä seis
- › liikavirtausventtiilit
- › vesijärjestelmä
- › kaasunhaistajat
- › jne.

Seuraukset vuodosta

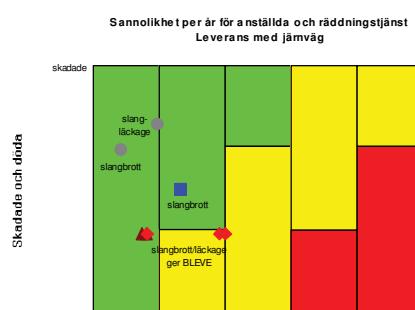
- Hajonnut kaasupilvi
- Palava pilvi
- Pistoliukki
- BLEVE varastosäiliö
- BLEVE säiliöauto

Yhteiskunnallinen riski

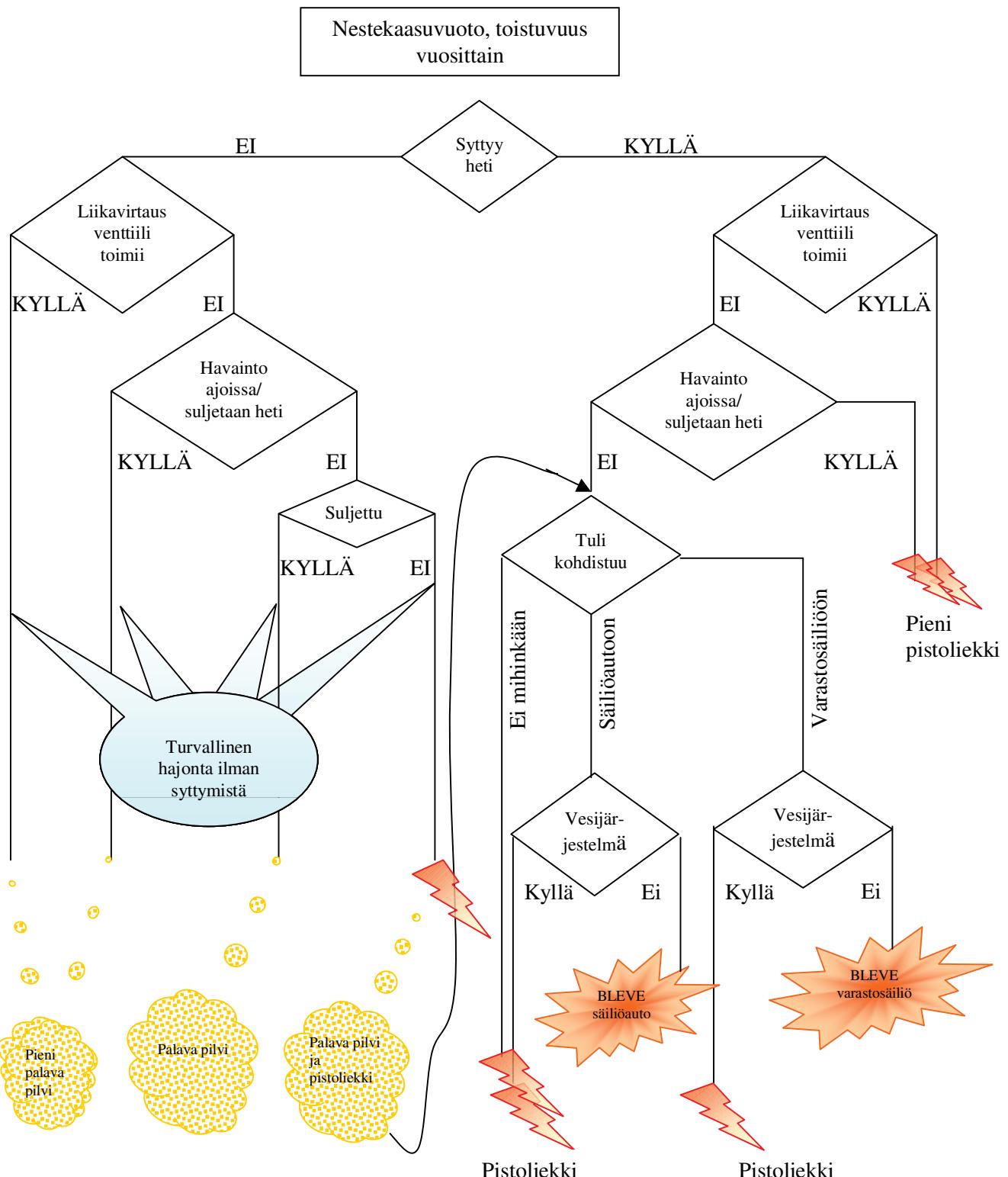

Yksittäinen riski kolmannelle henkilölle rajattuna

Yksittäiset riskit henkilökunnalle ja pelastuslaitokselle

LIITE 3B KÄYTETYT TAPAHTUMAT ASSESS:SSA

Shell Gas (IPG)

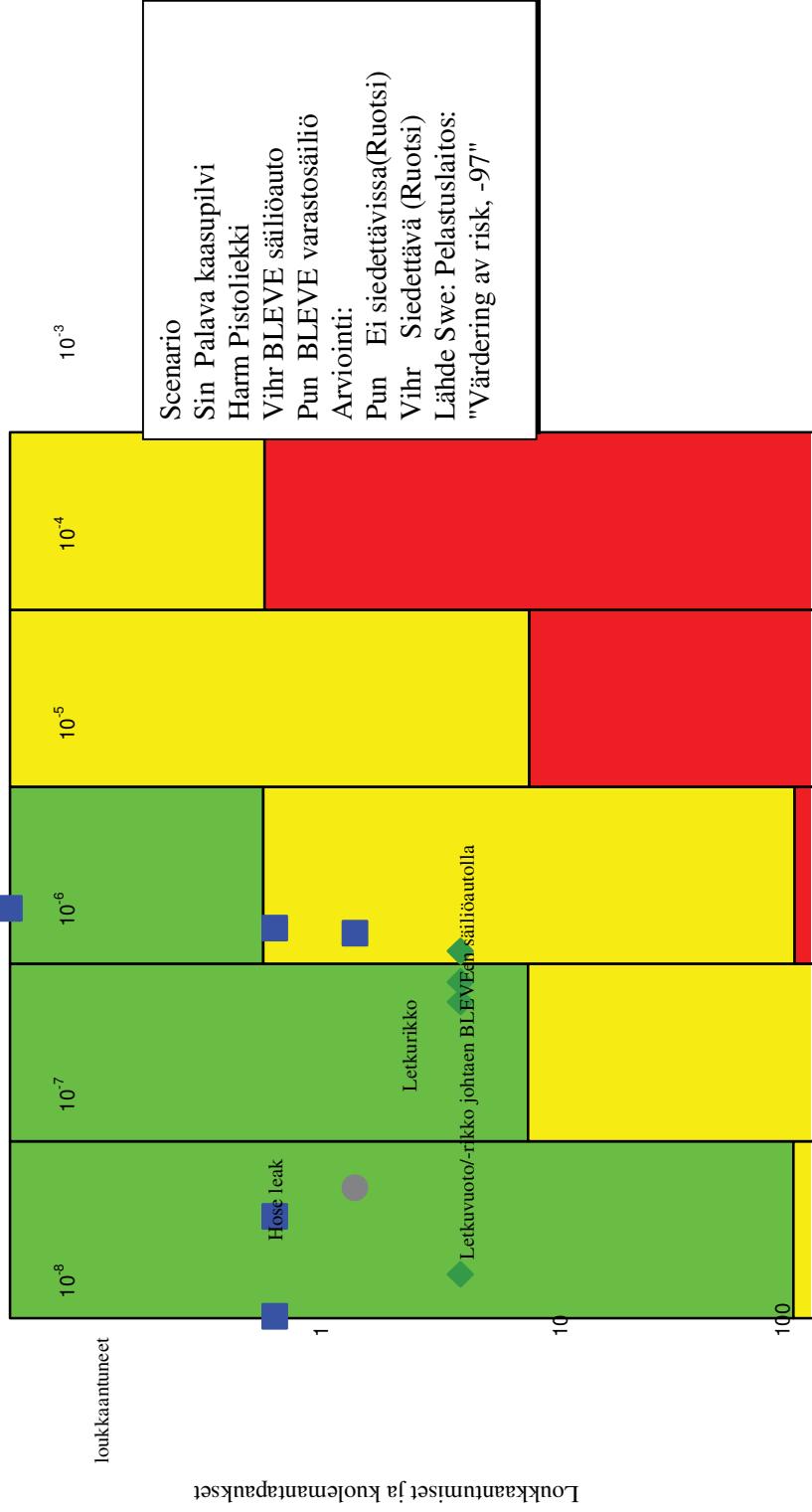
Laatinut: MCG7/MKä

Pvm: 22.8.2006

16(23)

LIIITE 3C RISKIMATRIISI HENKILÖKUNNALLE JA PELASTUSLAITOKSELLE

Todennäköisyys eri tapahtumille koskien henkilökuntaa ja pelastuslaitosta

Oy Shellgas Ab
Neilikatie 17
01300 VANTAA
Alvnrto:FI1577485-0

E:\Asiakastiedot\Kuopion Yliopisto Cantithia 3610524 (MCG4)\7.
Turvallisuusasiakirjat\7.3 Riskianalyysi\Riskianalyysi KY.doc

RISKIANALYysi

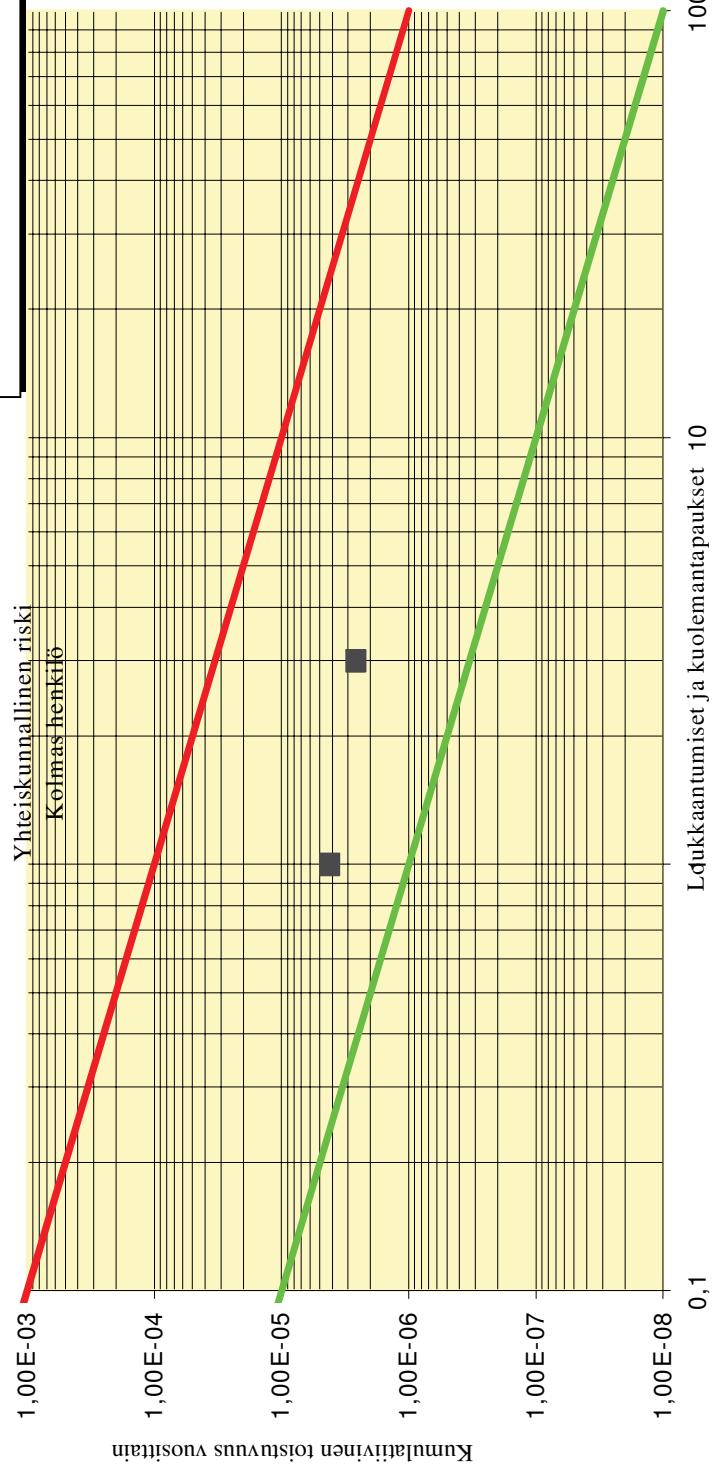
Laatinut: MCG7/MKä

Pvm: 22.8.2006

17(23)

LHTE 3D RISKI TEHDASALUEEN ULKOPOUELLA

Pun	Ei siedettävä (Ruotsi)
Sin	Hyväksytävä (Tanska)
Vih	Siedettävä (Ruotsi)
Lähde Sve:	Pelastuslaitos: "Värdering av risk, -97"

Oy Shellgas Ab
Neilikatie 17
01300 VANTAA
Alvnr:FI1577485-0

E:\Asiakirjed\Oulu\Kuopion Yliopisto Canthia\3610524 (MCG4)\V7.
Turvallisuusasiakirjat\V7.3 Riskianalyysi\Riskianalyysi KY.doc

RISKIANALYysi

Laatinut: MCG7/MKä

Pvm: 22.8.2006

19(23)

LIITE 3E TAULUKKO RISKIEN ARVOISTA

Henkilökunta ja pelastuslaitos

Skenaario	Hajonta	Kaasupilven sytytyminen	Pistoliukki		BLEVE Varastosäiliö		BLEVE Säiliöauto	
			Toden-näköisyyssä näköisyys	Toden-näköisyyssä näköisyys	Toden-näköisyyssä näköisyys	Henkilö-vahinkoja	Toden-näköisyyssä näköisyys	Henkilö-vahinkoja
5 % letkuvuoto säiliöautoa purettessa	3,67E-04	2,06E-06	0,10	1,02E-09	0,01			
20 % letkuvuoto säiliöautoa purettessa	1,84E-04	1,59E-06	1	1,02E-09	0,10			
Letkurikko säiliöautoa purettessa	6,35E-05	1,49E-06	2	5,49E-08	2			
Laippavuoto	5,66E-05	1,33E-07		5,63E-08	0,01			
Suuri pumpupuuoto säiliöautolla	3,50E-05	3,77E-08	1	1,30E-10	0,10			
5 % vuoto pienemmässä putkistossa	1,27E-05	4,23E-10	0,10	2,44E-10	0,01			
Putkirikko pienemmässä putkistossa	5,39E-06	3,42E-09	1	2,16E-10	1			
20 % vuoto pienemmässä putkistossa	5,43E-06	4,62E-10	0,10	1,07E-10	0,10			
Letkun irtoaminen säiliöautoa purettessa	1,05E-06	1,03E-08	1	7,42E-10	1			
Varoventtiilin rikkoutuminen	8,95E-07	5,39E-09		9,98E-08				
Säiliön ylitäytö	4,47E-08	2,67E-10		4,94E-09				

Oy Shellgas Ab
Neilikatie 17
01300 VANTAA
Alvnr:FI11577485-0

E:\Asiakastiedot\Kuopion Yliopisto Canthia 3610524 (MCG4)\V.
Turvallisuusasiakirjat\7.3 Riskianalyysi\Riskianalyysi KY.doc

Shell Gas (IPG)

Laatinut: MCG7/MKä

Pvm: 22.8.2006

20(23)

Kolmas henkilö alueen ulkopuolella

	Hajonta	Kaasupilven sytytyminen	Pistoliikki	BLEVE Varastosäiliö	BLEVE Säiliöauto	Toden-näköisyyss	Toden-näköisyyss
Skenaario	Toden-näköisyyss	Toden-näköisyyss	Kuoleman-tapaukset	Henkilö-vahinkoja	Henkilö-vahinkoja	Henkilö-vahinkoja	Henkilö-vahinkoja
5 % letkuvuoto säiliöautoa purettessa	3,67E-04	5,16E-05		5,08E-08			1,18E-06
20 % letkuvuoto säiliöautoa purettessa	1,84E-04	2,65E-05		2,55E-08			6,09E-07
Letkurikko säiliöautoa purettessa	6,35E-05	1,49E-06	1	5,49E-08	1		7,90E-07
Laippavuoto	5,66E-05	1,33E-07		5,63E-08			
Suuri pumpupuuoto säiliöautolla	3,50E-05	6,29E-07		3,24E-09			1,77E-08
5 % vuoto pienemmässä putkistossa	1,27E-05	2,12E-08		1,22E-08			
Putkirikko pienemmässä putkistossa	5,39E-06	5,70E-08		5,39E-09			
20 % vuoto pienemmässä putkistossa	5,43E-06	1,16E-08		5,34E-09			
Letkun irtoaminen säiliöautoa purettessa	1,05E-06	1,03E-08	1	1,24E-08	1		7,32E-09
Varoventtiilin rikkoutuminen	8,95E-07	5,39E-09		9,98E-08			2,19E-10
Säiliön ylitäytö	4,47E-08	2,67E-10		4,94E-09			

Oy Shellgas Ab
Neilikatie 17
01300 VANTAA
Alvnr:FI1577485-0

E:\Asiakastiedot\Kuopion Yliopisto Canthia 3610524 (MCG4)\7.
Turvallisuusasiakirjat\7.3 Riskianalyysi\Riskianalyysi KY.doc

Shell Gas (LPG)

Laatinut: MCG7/MKä

RISKIANALYYSI

Pvm: 22.8.2006

21(23)

LIITE 3F TAULUKKO RISKIEN AIHEUTTAJISTA

Tässä on näytetty ASSESS:in valitsemat skenaariot. Ylimmäisenä ovat tapahtumat, joilla on suurin todennäköisyys. Erillinen taulukko osoittaa millainen riski on kuolla palavasta kaasupilvestä, pistoliekistä tai BLEVE-ilmiöstä henkilökunnalle / pelastuslaitokselle ja kolmannelle henkilölle.

Kolumnnit esitettyinä vasemmalta

Skenaariot	ASSESS valitsee tämän kohteesta annettujen tietojen perusteella.
Hajonta	Todennäköisyys kaasupilven hajoamiseen ilman syttymistä. Tämä perustuu arvioiduista etäisyyksistä syttymislähteisiin ja laskettuun hajontaetäisyyksiin erilaisissa tapahtumissa.
Palava kaasupilvi	Kaasupilvi syttypi ja palava pilvi syntyy. Pilven hajonta-alueella olevien henkilöiden lukumäärä on arvioitu. Myös todennäköisyys henkilölle joutua palavan pilven sisälle on arvioitu. Kuolemantapaukseen johtaminen edellyttää olemista palavan pilven sisällä.
Pistoliekki	Kaasuvuoto, joka syttypi heti aiheuttaa pistoliekin. Henkilöt, joihin kohdistuu 32 kW/m ² , minuutin tai pitempään kuolevat. Henkilöiden lukumäärä alueella 32 kW/m ² , min on arvioitu kuten myös heidän todennäköisyys olla siellä.
BLEVE säiliöauto	BLEVE säiliöautossa, joka on täynnä 50 % täyttöasteesta. Henkilöt riskialueella ovat pelastuslaitos ja oma henkilökunta. Oletuksena on, että alue on suljettu ulkopuolisilta köydellä. Kolmas henkilö, joka on riskialueella, on joko mennyt köysien sisäpuolelle tai köysin on eristetty liian pieni alue.
BLEVE varastosäiliö	Varastosäiliö on maapeitteinen. BLEVEN mahdollisuus tässä tapauksessa on oletettu niin pieneksi, että se voidaan jättää huomiotta.
Kuolemantap./haavoittuneita	Mikäli kuolemantapauksia tai haavoittuneita ei ole esitetty todennäköisyksissä, on alueella olevien henkilöiden määrä oletettu niin pieneksi, että se voidaan jättää huomiotta, 0,01 on yksi loukkaantunut, 0,1 on yksi vakavasti loukkaantunut.
Todennäköisyys	Vain suuremmat todennäköisydet, kuin 1E-10 on näytetty 3.36 E-04 tarkoittaa todennäköisyyttä 0,000336 kertaa vuodessa tai (1/0,000336=2976). Todennäköisyys 1/2976 on, että tämä tapahtuu kerran 2976 vuodessa.

Shell Gas (LPG)

RISKIANALYYSI

Laatinut: MCG7/MKä

Pvm: 22.8.2006

22(23)

Esimerkki

Henkilökunta ja pelastuslaitos

20 % letkuvuoto

Todennäköisyys kaasupilven hajoamisesta ilman syttymistä.
1,84E-04

Auton lastaus

Todennäköisyys, että kuljettaja tai työntekijä on kaasupilven sisällä
syttymishetkellä.
1,59E-06

Todennäköisyys, että kuljettaja tai työntekijä loukkaantuu pistoliekistä
1,02E-09

Ei riskiä, että tapahtuma johtaa BLEVEen, koska säiliö on maapeitteinen
Todennäköisyys, että tapahtuma johtaa BLEVEen säiliöautolla
6,09E-07

5 henkilöä (henkilökunta ja pelastuslaitos) on arvioitu olevan paikalla
BLEVEen sattuessa .

Kolmas henkilö

Todennäköisyys kaasupilven hajoamisesta ilman syttymistä.
1,84E-04

Todennäköisyys, että kolmas henkilö on kaasupilven sisällä
syttymishetkellä. Oletus on ettei ulkopuolisia pääse alueelle
2,65E-05

Todennäköisyys, että kolmas henkilö loukkaantuu pistoliekistä. Oletus on
ettei ulkopuolisia pääse alueelle.
2,55E-08

Ei riskiä, että tapahtuma johtaa BLEVEen, koska säiliö on maapeitteinen
Todennäköisyys, että tapahtuma johtaa BLEVEen säiliöautolla
6,09E-07

3 henkilöä (ulkopuolisia) on arvioitu olevan riskialueella BLEVEen sattuessa

Oy Shellgas Ab
Neilikkatie 17
01300 VANTAA
Alvnro:FI 1577485-0

E:\Asiakastiedot\Kuopion Yliopisto Canthia 3610524
(MCG4)\7. Turvallisuusasiakirjat\7.3
Riskianalyysi\Riskianalyysi KY.doc

Shell Gas (LPG)

RISKIANALYYSI

Laatinut: MCG7/MKä

Pvm: 22.8.2006

23(23)

LIITE 4A KAASUPILVET NESTEKAASUVUODOISTA

Kaasupilvi voi levitä mihin tahansa suuntaan vuotokohdasta, riippuen missä vuoto on. Seuraavassa muutama esimerkki pilvien laajuudesta:

Letkurikko

Jatkuva vuoto Ø40 mm letkusta
Kaasupilvi pit. 40-60 m, lev. 10-20 m

Letkuvuoto

Jatkuva vuoto 20% letkun halkaisijasta
Kaasupilvi pit. 10-30 m, lev. 5-15 m

Pienempi kaasupilvi, mikäli vuoto suljetaan 1 min. kuluessa. Etäisyys riippuu säästä, ympäröivästä maastosta ja esteistä.

LIITE 4B BLEVE VARASTOSÄILIÖSTÄ

BLEVE (Boiling liquid expanding vapour explosion = kiehuvan nesteen höyrynen laajenemisen aiheuttama räjähdys) on pahin mahdollinen tapahtuma nestekaasusennuksissa.

Jos suuri pistoliukki kohdistuu säiliöön pidemmäksi aikaa kuin 20 min., usein useamman tunnin BLEVE voi esiintyä.

Kun kaasua vapautuu varoventtiilin kautta, neste säiliön sisällä jäähdyytää säiliön pintaa. Kun nestepinta laskee kohdistuvan kuumapisteen alapuolelle, säiliö halkeaa ja loput säiliön sisällöstä aiheuttaa tulipallon jonka palo kestää jopa minuutin. Tuli leviää rakennuksiin ja henkilövahinkoja, johtuen kuumuudesta, voi esiintyä 90-120 metrin päässä.

On tärkeää, että pelastuslaitoksella on evakuointisuunnitelma ja tietoa läheisistä rakennuksista ja rautatiestä.